Evropski parlament
2014–2019

Plenarno zasedanje

B8-0341/2017

15.5.2017

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

v skladu s členom 123(2) Poslovnika

o strategiji EU za Sirijo
(2017/2654(RSP))

Barbara Lochbihler, Bodil Valero, Ernest Urtasun, Florent Marcellesi, Jordi Solé, Tamás Meszerics, Claude Turmes
v imenu skupine Verts/ALE

B8-0341/2017

Resolucija Evropskega parlamenta o strategiji EU za Sirijo
(2017/2654(RSP))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Siriji,

– ob upoštevanju konvencije ZN človekovih pravicah, katerih podpisnica je Sirija,

– ob upoštevanju ženevskih konvencij iz leta 1949 in njihovih dodatnih protokolov,

– ob upoštevanju ženevskega sporočila iz leta 2012,

– ob upoštevanju resolucij Varnostnega sveta Združenih narodov o Siriji,

– ob upoštevanju sklepov Sveta o Siriji, vključno s sklepi z dne 3. aprila 2017, s katerimi je bila sprejeta strategija EU za Sirijo, ter skupnega sporočila podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in Komisije z naslovom „Elementi strategije EU za Sirijo“ z dne 14. aprila 2017

– ob upoštevanju izjav podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o Siriji,

– ob upoštevanju izjave sopredsedujočih konferenci v Bruslju z naslovom „Podpiranje prihodnosti Sirije in širše regije“, ki je potekala 4. in 5. aprila 2017,

– ob upoštevanju poročil neodvisne mednarodne preiskovalne komisije Združenih narodov o Siriji, ki jo je ustanovil Svet Združenih narodov za človekove pravice, ter resolucij Sveta Združenih narodov za človekove pravice o Sirski arabski republiki,

– ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,

A. ker je vojna v Siriji prerasla v eno najhujših humanitarnih kriz v svetu vse od druge svetovne vojne in ima uničujoče posledice za sirsko prebivalstvo; ker ima ta konflikt, ki ga podpirajo in zaostrujejo zunanji akterji, vse močnejši destabilizacijski učinek na celotno regijo;

B. ker je od začetka konflikta v Siriji leta 2011 življenje izgubilo že več kot 400 000 ljudi, med njimi največ civilistov; ker 13,5 milijona prebivalcev, kar so skoraj tri četrtine preostalega prebivalstva, nujno potrebuje humanitarno pomoč, mednje pa spada tudi več kot 6 milijonov razseljenih oseb in 5 milijonov oseb na obleganih ali težko dostopnih območjih; ker je bilo več kot 5 milijonov Sircev prisiljeno, da zatočišče poiščejo v tujini;

C. ker morajo vojskujoče se strani v skladu z mednarodnim pravom sprejeti ustrezne ukrepe za zaščito civilistov in civilne infrastrukture; ker so vse strani, vpletene v konflikt, zlasti pa sirski režim in njegovi zavezniki, zagrešile hude in ponavljajoče se kršitve človekovih pravic in mednarodnega humanitarnega prava; ker so preiskovalna

komisija Združenih narodov, generalni sekretar Združenih narodov in visoki komisar Združenih narodov za človekove pravice izjavili, da so bila v Siriji storjena hudodelstva zoper človečnost in vojna hudodelstva;

D. ker kršitve, storjene v okviru konflikta v Siriji, med drugim vključujejo nezakonite poboje, mučenje in slabo ravnanje, prisilna izginotja, množične in samovoljne aretacije, ciljno usmerjene, pa tudi nediskriminatorne napade na civiliste, kolektivno kaznovanje, napade na zdravstveno osebje ter odrekanje hrane in vode; ker naj bi bil Asadov režim odgovoren za množična obešanja, mučenje in izvensodne poboje v svojih ustanovah za pridržanje; ker so ta hudodelstva doslej ostala nekaznovana; ker je stradanje civilistov z obleganjem naseljenih območij kot vojna taktika, ki jo uporabljajo Asadov režim in oborožene opozicijske skupine, jasna kršitev mednarodnega humanitarnega prava;

E. ker tveganje, da se konflikt razširi na celotno regijo, ostaja veliko, zlasti ker se vanj še naprej vmešavajo številni regionalni akterji, vključno s Turčijo, ki je nedavno izvedla nov niz zračnih napadov na kurdske borce;

F. ker naj bi Asadove sile za napadanje in ubijanje civilistov uporabljale kemično orožje; ker se je zadnji primer uporabe orožja za množično uničenje zoper civiliste zgodil 4. aprila 2017 v kraju Kan Šejkun v provinci Idlib, v njem pa je bilo ubitih vsaj 70 civilistov, med katerimi je bilo veliko otrok, na stotine pa jih je bilo ranjenih; ker je 12. aprila 2017 Rusija podala veto na resolucijo Varnostnega sveta OZN, ki bi obsodila domnevno uporabo prepovedanega kemičnega orožja v Siriji in pozvala vlado, naj sodeluje pri preiskavi primera;

G. ker so pravičnost, načelo pravne države in boj proti nekaznovanju bistveni elementi, na katerih temeljijo prizadevanja za mir in rešitev konfliktov;

H. ker je bil 4. maja 2017 v Astani v Kazahstanu sklenjen sporazum med Rusijo, Iranom in Turčijo o ustanovitvi štirih območij za umiritev razmer; ker naj bi vse tri države podpisnice jamčile za šestmesečno premirje z možnostjo podaljšanja, vključno z oboroženimi silami za izvajanje nadzora na terenu; ker sporazum poziva k prenehanju vseh letov Asadovega režima preko teh območij in neoviranemu humanitarnemu dostopu do območij pod nadzorom upornikov; ker se bo v Ženevi ta teden nadaljeval nov krog pogajanj pod vodstvom ZN, nov krog pogajanj pod vodstvom Rusije pa naj bi po načrtih potekal sredi julija v Kazahstanu;

I. ker je Svet 3. aprila 2017 sprejel Strategijo EU za Sirijo, ki vključuje skupno izjavo podpredsednice/visoke predstavnice in Komisije o elementih strategije EU za Sirijo in s tem povezane sklepe Sveta; ker je v tej strategiji opredeljenih šest ključnih področij, ki jim je treba nameniti pozornost, in sicer: končanje vojne z dejansko politično tranzicijo; spodbujanje dejanske in vključujoče tranzicije; obravnavanje humanitarnih potreb najbolj ranljivih Sircev; spodbujanje demokracije in človekovih pravic; spodbujanje zagotavljanja, da storilci odgovarjajo za vojne zločine, in podpiranje odpornosti prebivalcev Sirije in njene družbe;

J. ker je 5. aprila 2017 EU sopredsedovala konferenci o podpiranju prihodnosti Sirije in širše regije, na kateri so sodelovali predstavniki več kot 70 držav in mednarodnih organizacij ter mednarodne in sirske civilne družbe; ker je bil na tej konferenci doseženo soglasje o celovitem pristopu h krizi v Siriji;

K. ker je EU največja donatorica humanitarne pomoči v Siriji in sosednjih državah, pri čemer je temu od začetka krize namenila več kot 9 milijard EUR;

1. obsoja pomanjkanje napredka v smeri politične rešitve sirskega konflikta po šestih letih grozljivega nasilja in človeškega trpljenja; poudarja, da vzdržna vojaška rešitev konflikta ni mogoča, in poziva k takojšnjemu prenehanju spopadov, končanju vseh obleganj, polnemu in neoviranemu humanitarnemu dostopu po vsej državi ter k zaščiti humanitarnih delavcev s strani vseh sprtih strani;

2. z olajšanjem ugotavlja, da je opaziti bistveno zmanjšanje spopadov v velikih delih države, odkar sta Rusija in Turčija decembra 2016 dosegli sporazum o prenehanju spopadov; previdno optimistično pozdravlja nedavni sporazum iz Astane o vzpostavitvi območij za umiritev razmer; poziva vse tri strani, ki jamčijo za dogovor iz Astane, naj zagotovijo spoštovanje premirja; poziva k mandatu ZN na podlagi poglavja VII, ki bi moral sprožiti napotitev zelo močne misije modrih čelad ZN, ki bi spremljala razmere v tako imenovanih območjih za umiritev razmer in okoli njih;

3. izraža upanje, da bi diplomatske pobude pod vodstvom Rusije lahko okrepile mednarodna prizadevanja za dosego politične rešitve; v tem okviru poudarja, da ima še vedno prednost proces iz Ženeve, ki ga vodijo Združeni narodi, in podpira prizadevanja posebnega odposlanca ZN Steffana de Misture za dejansko politično tranzicijo v skladu z resolucijo Varnostnega sveta ZN 2254, ki bi jo s pogajanji dosegle sprte strani in ki bi jo podprli ključni mednarodni in regionalni akterji; poudarja, da je pomembno, da se v razprave o prihodnosti Sirije in njeni strukturi upravljanja vključijo vse etnične in verske manjšine;

4. ponovno najostreje obsoja grozodejstva in razširjene kršitve človekovih pravic in mednarodnega humanitarnega prava, ki jih ob podpori svojih zaveznikov vršijo sile Asadovega režima, pa tudi nedržavne oborožene skupine, zlasti ISIS/Daiš in Fronta Fatah Al Šam;

5. obsoja grozljiv napad s kemičnim orožjem 4. aprila 2017 v kraju Kan Šejkun v južnem delu province Idlib, ki je najnovejši od več napadov s kemičnim orožjem, sproženih med konfliktom v Siriji; pozdravlja preiskavo organizacije za prepoved kemičnega orožja in vztraja, da je treba storilce kaznovati;

6. pozdravlja sprejetje strategije EU za Sirijo, ki zagotavlja trdno in celovito podlago za okrepljeno ukrepanje EU tako v fazi konflikta kot v fazi po njem;

7. vendar poudarja, da strategija EU za Sirijo Evropski uniji ne bi smela preprečevati, da se kratko- in srednjeročno zavzema za pragmatičen in prožen pristop, ki bi ji omogočil, da ohrani diplomatsko vlogo in vpliv, da bi prispevala k oblikovanju končnega izida političnih pogajanj;

8. v celoti podpira pristop podpredsednice/visoke predstavnice, da bi dosegla regionalne in lokalne akterje v konfliktu, ter njena prizadevanja za skupna izhodišča za dosego miru, da bi odprli razprave o prihodnosti Sirije;

9. pozdravlja pozornost, namenjeno podpiranju odpornosti sirskega prebivalstva in sirske družbe v strategiji EU za Sirijo; poziva podpredsednico/visoko predstavnico in države

članice EU, naj okrepijo svoja prizadevanja za krepitev zmogljivosti prebivalcev in civilne družbe v Siriji, tudi v sodelovanju z akterji, ki spodbujajo človekove pravice, enakost (vključno z enakostjo spolov in pravicami manjšin), demokracijo in opolnomočenje, in s pomočjo teh akterjev, in sicer tako na osvobojenih ozemljih v Siriji, kjer je to mogoče, kot tudi sirskih beguncev, ki živijo v izgnanstvu v tamkajšnji regiji ali v Evropi; poudarja, da bi morala biti ta krepitev zmogljivosti Sircem v pomoč pri upravljanju tranzicije (na področjih, kot so reguliranje medijev, decentralizacija, upravljanje občin in priprava ustave), pri tem pa bi bilo treba ustrezno upoštevati potrebe in vlogo žensk;

10. pozdravlja sklepe konference v Bruslju z naslovom „Podpiranje prihodnosti Sirije in širše regije“, ki je potekala 4. in 5. aprila 2017; poudarja, da bodo humanitarne potrebe ostale na izjemno visoki ravni tudi v prihodnjih letih, ter poziva EU in njene države članice, naj zagotovijo svojo dolgoročno zavezanost izpolnjevanju humanitarnih potreb in potreb v zvezi s ponovno izgradnjo v Siriji;

11. pozdravlja zavezanost EU stalni humanitarni pomoči državam v sosedstvu Sirije, ki gostijo več milijonov beguncev; vendar poziva države članice k bistveno močnejši zavezanosti k delitvi odgovornosti, pri čemer bi bilo beguncem, ki bežijo iz sirskih vojnih območij, omogočeno, da poiščejo zaščito zunaj neposrednega sosedstva prek preselitev, programov humanitarnega sprejema, poenostavljenih postopkov za ponovno združitev družin in prožnejših ureditev na področju vizumov;

12. pozdravlja spodbujanje zagotavljanja, da storilci odgovarjajo za vojne zločine, kot ključno področje strategije EU za Sirijo; vendar vztraja, da je treba na tem področju sprejeti več ukrepov, vključno s sprejetjem skupne politike EU o usklajeni strategiji za odgovornost glede vojnih zločinov, storjenih v Siriji, ter poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj v zvezi s tem proaktivno ukrepa;

13. ponovno poziva EU in njene države članice, naj – do uspešne predaje zadeve Mednarodnemu kazenskemu sodišču – v tesnem usklajevanju s podobno mislečimi državami preučijo možnost ustanovitve sodišča za vojna hudodelstva, storjena v Siriji; poziva države članice, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe, da bi domnevni storilci odgovarjali za svoja dejanja, zlasti z uporabo načela splošne sodne pristojnosti ter preiskovanjem in sodnim pregonom državljanov EU, ki so odgovorni za grozodejstva v Siriji;

14. poziva države članice in njihove zaveznike, zlasti ZDA, naj – kar zadeva njihovo sodelovanje pri prizadevanjih v okviru mednarodne koalicije, pa tudi njihovo vojaško sodelovanje s stranmi v konfliktu – zagotovijo preglednost, odgovornost in popolno skladnost z mednarodnim humanitarnim pravom in pravom o človekovih pravicah;

15. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic, generalnemu sekretarju OZN, posebnemu odposlancu OZN in Arabske lige za Sirijo, članom mednarodne podporne skupine za Sirijo ter vsem stranem, udeleženim v konfliktu v Siriji.